

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

นายมานพ แสงสว่าง
ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ
จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยตะพาน
จังหวัดอำนาจเจริญ

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายมานพ แสงสว่าง

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลโพธิ์เมืองน้อย อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

โทรศัพท์ ๐๖๒-๑๘๓๙๐๓๓ Facebook-..... Line-.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๘ ปัจจุบันอายุ ๕๐ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๖

สถาบันการศึกษา

คณะ/สาขาวิชา

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน เมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

- แปลงเรียนรู้ที่ ๑ การปลูกข้าวอินทรีย์
- แปลงเรียนรู้ที่ ๒ การปลูกผักในโรงเรือน
- แปลงเรียนรู้ที่ ๓ การปลูกพืชหลังนา
- แปลงเรียนรู้ที่ ๔ การเพาะเห็ดในโรงเรือน
- แปลงเรียนรู้ที่ ๕ ปศุสัตว์
- แปลงเรียนรู้ที่ ๖ ประมง

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การปลูกพืชหลังนา

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การปศุสัตว์

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าสินค้า

ฐานเรียนรู้ :

๑. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ด้วยการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าวให้มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ และมาตรฐาน GAP

๒. การปลูกพืชหลังนา เพื่อสร้างรายได้ เช่น ถั่วเขียว ถั่วดำ กระเจี๊ยบ แดงโม ฟักทอง และมันเทศ

๓. การแปรรูป การผลิตอาหารสัตว์ไว้ใช้เองและจำหน่ายสร้างรายได้

๔. การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าสินค้า

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. ด้านการลงต้นทุนการผลิต
 - การปรับปรุงบำรุงดิน
 - การผลิตข้าวอินทรีย์
 - การปลูกผักในโรงเรือน
 - การผลิตปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ
 - การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - การผลิตอาหารสัตว์ใช้เอง
 - การผลิตอาหารปลาบั้งก่อน
๒. ด้านการเพิ่มผลผลิต
 - การวิเคราะห์และเก็บตัวอย่างดิน
 - การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
 - การผลิตปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ
 - การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การทำบัญชีครัวเรือน
๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
 - การใช้น้ำหมุนเวียน โดยใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
๓. การเลี้ยงโคขุนในครัวเรือน
 - การผลิตอาหารสัตว์
๔. การปลูกพืชหลังนา เช่น ถั่วเขียว ถั่วดำ กระเจี๊ยบ แตงโม พักทอง และมันเทศ เป็นต้น

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๓ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่ ๑ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

ศพก. อำเภอห้วยตะพาน โดยนายมานพ แสงสว่าง เจ้าของแปลงเรียนรู้ ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ ด้วยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ใช้เองและแจกจ่ายให้สมาชิกในกลุ่ม เป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ในการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งข้าวทดแทนการเผาในพื้นที่การเกษตร นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชหลังนาเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและชุมชน เป็นแบบอย่างศูนย์เรียนรู้ที่มีหลักสูตรการทำการเกษตรที่ด้วยการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าวให้มีคุณภาพ ดังนี้

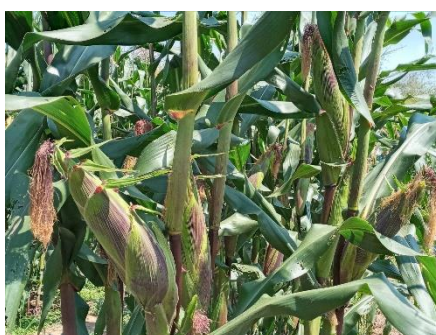
- ๑) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง เลี้ยงโค กระบือ เพื่อใช้มูลมาทำปุ๋ย
- ๒) การปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อบำรุงดิน ทำน้ำหมักชีวภาพใช้เอง
- ๓) การผลิตเมล็ดพันธุ์ใช้เองและแจกจ่ายให้แก่สมาชิกกลุ่ม
- ๔) ผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชใช้เอง เช่น ไตรโคเดอร์มา บิวเวอเรีย

๕) ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เครื่องจักรของกลุ่มเพื่อทดแทนการใช้แรงงาน เช่น เครื่องหยอดเมล็ด เครื่องพ่นน้ำหมัก รถเกี่ยวข้าว

หลักสูตรที่ ๒ การปลูกพืชหลังนา

หลังฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวหน้าปี ศพค. อำเภอหัวตะพาน ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่เพื่อปลูกพืชหลังนา เช่น ถั่วเขียว ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท ๓ และ ถั่วเขียวพันธุ์ KUMUL ๔ ถั่วดำพุ่มอุบลราชธานี ๑ กระเจี๊ยบแดง แตงโม พักทอง ข้าวโพด และมันเทศ เป็นต้น เพื่อช่วยปรับปรุงบำรุงดินและเป็นปุ๋ยพืชสด นอกจากช่วยปรับปรุงบำรุงดินได้เป็นอย่างดีแล้วยังช่วยสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี

หลักสูตรที่ ๓ การปลูกผักในโรงเรือน

นายมานพ แสงสว่าง เกษตรกรต้นแบบ ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์ ซึ่งได้รับโรงเรือนผักโรงเรือนปลูกผัก จำนวน ๑ หลัง ขนาด ๖x๓๐ เมตร ซึ่งการปลูกผักในโรงเรือนจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ทั้งปี ช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมีในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

๑. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบล

ศพก. อำเภอหัวตะพาน ได้ร่วมประชุมจัดทำแผนพัฒนาร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ อบต. โดยสะท้อนปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ให้หน่วยงานทราบ และสามารถจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับพื้นที่และสามารถแก้ปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้

๒. การเชื่อมโยงกระบวนการทำงาน ศพก.และแปลงใหญ่ ในระดับจังหวัด / อำเภอหัวตะพาน

ศพก. อำเภอหัวตะพาน ได้มีการดำเนินการเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก.เครือข่าย และแปลงใหญ่ในระดับจังหวัด และอำเภอหัวตะพาน มีการประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ เพื่อเสนอความเห็น ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่ ในพื้นที่อำเภอเมืองหัวตะพาน ซึ่ง นายมานพ แสงสว่าง ประธาน ศพก. อำเภอหัวตะพาน เป็นต้นแบบด้านการผลิตข้าวอินทรีย์และเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญของการผลิตข้าวอินทรีย์ ในกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ศพก. ได้เชื่อมโยงเครือข่ายการดำเนินงานกับแปลงใหญ่ข้าวอำเภอหัวตะพาน โดยนำเทคโนโลยีรดน้ำมาช่วยในกระบวนการการปลูกข้าว ซึ่งทำได้ง่ายขึ้น สะดวก รวดเร็ว และลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ และลดความเสี่ยงจากโรคและแมลงตลอดจนพืชหลังนาอินทรีย์ ที่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอหัวตะพานและพื้นที่ใกล้เคียงเข้ามาเรียนรู้ ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเครือข่าย ศพก. และเครือข่ายแปลงใหญ่อยู่เสมอ เพื่อยกระดับความรู้ โดยเน้นลดต้นทุนการผลิต ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ การใช้สารชีวภัณฑ์ (บีวเอเรีย, ไตรโคเดอร์มา) มาใช้ทดแทนสารเคมี การบริหารจัดการกลุ่มในด้านต่างๆ

๒. การถ่ายทอดความรู้และเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้การทำในหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

นายมานพ แสงสว่าง ประธาน ศพก. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่และนอกชุมชน โรงเรียน หน่วยงานราชการ ตลอดจนศึกษาดูงาน หรือเป็นสถานที่ในการจัดอบรม ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอหัวตะพาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอำนาจเจริญ และหน่วยงานในพื้นที่

ศพก.หลักได้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านหนองแวมอง เพื่อส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการจัดการศัตรูพืชให้กับเกษตรกร ให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามแนวทางเกษตรอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมีในการจัดการศัตรูพืชและไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมแล้ว มีการติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แบบแผนฯ)

การดำเนินการขับเคลื่อนงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้ให้ความร่วมมือและบูรณาการการทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ตั้งแต่กระบวนการวิเคราะห์ศักยภาพของ ศพก. กำหนดแนวทางการพัฒนาและแผนการดำเนินงานของ ศพก. รวมทั้งการให้บริการต่าง ๆ ของ ศพก. ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีการบูรณาการการทำงานที่แตกต่างกันไปตามบริบทและภารกิจของหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งผลสำเร็จจากการบูรณาการการทำงานของคณะกรรมการต่าง ๆ และหน่วยงานภาคี ส่งผลให้ ศพก. มีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง มีความเข้มแข็ง และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ได้

บทบาท/หน้าที่ คณะทำงาน ศพก.

๑. ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒. ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

๓. ถ่ายทอดความรู้และให้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรแก่สมาชิกและเกษตรกรทั่วไป

๔. ติดตามประสานงานกับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหาให้แก่สมาชิกและเกษตรกร

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบ ใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

การดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้น้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ เป็นการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกและยุคสมัยที่มีการพัฒนา ความ พอเพียงประกอบไปด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควร ต่อการกระทบใดๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทั้งภายในและภายนอกได้ เพื่อให้ชุมชนได้นำไปปฏิบัติ ตาม โดยเริ่มการพัฒนาจากกลุ่มคนในชุมชนที่มีเป้าหมายเดียวกัน ซึ่ง ศพก. หลักเป็นศูนย์เรียนรู้ประเภทศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักประกอบ ไปด้วยหลักสูตรด้านการลงทุน เป็นการถ่ายทอดความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตข้าวอินทรีย์ การผลิตปุ๋ยและน้ำ หมักชีวภาพ การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน การผลิตอาหารสัตว์ใช้เอง เป็นต้น ด้านการเพิ่มผลผลิต หลักสูตร ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์และเก็บตัวอย่างดิน การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี การผลิตปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ และ การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน และมีหลักสูตรเสริมเพื่อให้เกษตรกรผู้สนใจศึกษาได้แก่ การทำบัญชีครัวเรือน การใช้ น้ำอย่างรู้คุณค่า การปลูกพืชหลังนา เช่น ถั่วเขียว แตงโม พักทอง ข้าวโพด มันเทศ เป็นต้น โดยมีแนวทางในการถ่ายทอด ความรู้ให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ ฐานเรียนรู้และแปลงเรียนรู้ให้มีความ เหมาะสม และสามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถลดต้นทุน การผลิต/เพิ่มผลผลิต สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีการทำการเกษตรแบบยั่งยืนต่อไป

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้

๑. การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วมหรือความแปรปรวนของ อุณหภูมิ ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรและคุณภาพของสินค้าเกษตร

๒. การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ทำให้เกษตรกรไม่สามารถ ทำการเกษตรได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๓. การขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการตลาด

๔. ขาดสนับสนุนด้านเงินทุน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายขึ้น

๕. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเกษตร มักมีค่าใช้จ่ายเริ่มต้นที่สูง ทำให้เกษตรกรรายย่อย เข้าถึงได้ยาก

๖. ปัจจัยภายนอก เช่น สภาพภูมิอากาศและราคาตลาด มีผลต่อผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร ทำให้การ ลงทุนในเทคโนโลยีมีความเสี่ยง

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การดำเนินการของ ศพก. มีเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การผลิตพืชที่มีความปลอดภัย การอนุรักษ์และปรับปรุงดินเพื่อให้เหมาะสมต่อการผลิต เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มที่ และสามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีการทำการเกษตรแบบยั่งยืนต่อไป ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ตลอดจนจากหน่วยงานภาคีและหน่วยงานจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมปศุสัตว์ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอำนาจเจริญ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นต้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่มาปรับใช้ในการดำเนินงานและการเรียนรู้ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าเกษตร และการขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างยั่งยืน

๑. เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)

ในกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ศพก. ได้เชื่อมโยงเครือข่ายการดำเนินงานกับแปลงใหญ่ ข้าวอำเภอหัวตะพาน โดยนำเทคโนโลยีรถดำนมาช่วยในกระบวนการปลูกข้าว ซึ่งทำได้ง่ายขึ้น สะดวก รวดเร็ว และลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ และลดความเสี่ยงจากโรคและแมลง

นอกจากนี้ในกระบวนการเก็บเกี่ยวมัดข้าว ซึ่งช่วยให้การเก็บเกี่ยวข้าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความเสียหายของเมล็ดข้าวที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเกี่ยวด้วยมือ และแยกเมล็ดข้าวออกจากฟางได้อย่างหมดจด ทำให้ได้เมล็ดข้าวที่สะอาดและมีคุณภาพ สามารถเก็บเกี่ยวข้าวได้ในปริมาณมากและรวดเร็ว ประหยัดเวลาและแรงงาน และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสูง

๒. เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

ศพก. ได้มีการเฝ้าติดตามข้อจำกัดข้าวเพื่อเป็นนัยพุ่มหมักบำรุงดินทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ และลดการเผาในที่ทำการเกษตร นอกจากนี้นำฟางข้าวมาใช้เป็นอาหารสัตว์และอัดฟางก้อนไว้เพื่อเป็นอาหารสัตว์ในหน้าแล้ง เป็นการเพิ่มมูลค่าฟางข้าวและจำหน่ายสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

๓. เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

ศพก. มีการทำการเกษตรผสมผสาน ได้นำมือนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีการวางแผนการผลิตตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยใช้องค์ความรู้ที่มีถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร เช่น การวิเคราะห์และเก็บตัวอย่างดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามแนวทางเกษตรอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมีในการจัดการศัตรูพืชและไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม มีการติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในพื้นที่ การปลูกพืชหลังเพื่อสร้างรายได้ และการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น อีกทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่เกิดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ ฐานเรียนรู้และแปลงเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม และสามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืนต่อไป

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน และสร้างผลผลิตที่ยั่งยืนในภาคการเกษตร เทคโนโลยีต่างๆ นอกจากนี้เป็นแนวทางสำคัญในการเพิ่มผลผลิต ลดความเสี่ยง และพัฒนาเกษตรให้ยั่งยืน เมื่อเกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตรโดยตรง เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง และการระบาดของโรคแมลง ดังนั้น การวางแผนการผลิตที่ดี ปลูกพืชให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การเลือกช่วงปลูกที่เหมาะสม และการปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จึงมีความสำคัญต่อกระบวนการผลิต ส่งผลให้สามารถผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดต้นทุนการผลิต และการเกษตรที่มีความยั่งยืนได้

๒. การใช้สารชีวภัณฑ์ (Biological control agents) ในการควบคุมการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช โดยสารชีวภัณฑ์คือสิ่งมีชีวิตหรือสารที่ผลิตจากสิ่งมีชีวิตที่ใช้ควบคุมหรือยับยั้งโรคพืช ศัตรูพืชการจัดการโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราด้วยสารชีวภัณฑ์สารชีวภัณฑ์ที่ใช้ในการควบคุมโรคพืชคือเชื้อราไตรโคเดอร์มา นอกจากนี้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management) เป็นการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน เป็นแนวทางในการควบคุมศัตรูพืชและวัชพืชอย่างยั่งยืน โดยเน้นการใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อลดการพึ่งพาสารเคมีและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นวิธีที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และช่วยลดการใช้สารเคมีเกษตร ซึ่งมีผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภค

๓. การนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น รถดำนา มาช่วยในกระบวนการปลูกข้าว ซึ่งทำได้ง่ายขึ้น สะดวก รวดเร็ว และลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ลดการใช้เมล็ดพันธุ์ และลดความเสี่ยงจากโรคและแมลง นอกจากนี้ในกระบวนการเก็บเกี่ยวนวดข้าว ซึ่งช่วยให้การเก็บเกี่ยวข้าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความเสียหายของเมล็ดข้าวที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเกี่ยวด้วยมือ และแยกเมล็ดข้าวออกจากฟางได้อย่างหมดจด ทำให้ได้เมล็ดข้าวที่สะอาดและมีคุณภาพ สามารถเก็บเกี่ยวข้าวได้ในปริมาณมากและรวดเร็ว ประหยัดเวลาและแรงงาน และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสูง

๔. การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและปุ๋ยสั่งตัด โดยการนำตัวอย่างดินมาตรวจวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารพืชในดิน N-P-K และ pH ในดินแบบเร็ว (KU Soil Test Kit) เกษตรกรสามารถตรวจวิเคราะห์เองได้ หลังจากได้ผลตรวจ N-P-K แล้ว เพื่อทราบคำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องเฉพาะพื้นที่ ซึ่งการใช้ปุ๋ยถูกสูตรและถูกอัตรา ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต

๕. การป้องกันและรักษาหน้าดิน เช่น การปลูกพืชคลุมดิน การรักษาความชื้นของดินโดยใช้เศษวัสดุคลุมดิน การไถกลบตอซังข้าวแทนการเผาในพื้นที่ทางการเกษตร เนื่องเพราะการเผาในพื้นที่การเกษตรเป็นการทำลายโครงสร้างและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็นด้วย การนำเศษวัสดุการเกษตรมาทำปุ๋ยหมัก เพิ่มมูลค่า ทดแทนการเผา เช่น การนำฟางข้าวมาคลุมดินเพื่อรักษาความชื้นของดิน การอัดฟางก้อนเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ และจำหน่ายสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

๓. การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอนวิธีการอย่างละเอียด)

การปรับปรุงพันธุ์พืชให้ทนทานต่อสภาพภูมิอากาศและต้านทานโรคแมลง เป็นกระบวนการที่สำคัญในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดความเสียหายจากการระบาดของศัตรูพืช การปรับปรุงพันธุ์พืชทำได้หลายวิธี เช่น การปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ การคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมและมีลักษณะที่ดี เช่น ความต้านทานโรคแมลง ให้ผลผลิตสูง หรือความสามารถทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว	พื้นที่ปลูกจำนวน ๒๒ ไร่
๑.๒) พืชหลังนา	พื้นที่ปลูกจำนวน ๘ ไร่
๑.๓) ผักในโรงเรือน	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๕ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑) เลี้ยงปลาตะเพียน จำนวน ๑ บ่อ

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑) เลี้ยงวัว จำนวน ๑๑ ตัว

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)	จำนวน.....(หน่วย.....)
๔.๒)	จำนวน.....(หน่วย.....)
๔.๓)	จำนวน.....(หน่วย.....)

๑) สินค้า ๓ ชนิด มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวมะลิ ๑๐๕	เป็นเงิน ๓,๗๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) การปลูกพืชหลังนา	เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) การปลูกผักในโรงเรือน	เป็นเงิน ๒,๒๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต ๗,๓๐๐ บาท/ไร่	
รายได้	๘,๕๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ การจำหน่ายผักอินทรีย์ (ผักโรงเรือน)

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒๕๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ กิจกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และกิจกรรมปลูกพืชหลังนา

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๖๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑. ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

เกษตรกรต้นแบบมีรายได้เพิ่มขึ้นและการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ให้ตนเองอยู่เสมอ เช่น การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การจัดการดินปุ๋ย การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ การทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่การตรวจรับรองมาตรฐาน สามารถเป็นแบบอย่างและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และเกษตรกรที่สนใจได้ นอกจากนี้ ศพก. ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเช่น งบประมาณและอุปกรณ์ในการพัฒนาฐานเรียนรู้ และแปลงเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้เกษตรกรหรือหน่วยงานใช้เป็นสถานที่ในการศึกษาดูงาน และมีการดำเนินงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จึงเกิดการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ เช่น การฝึกอบรม ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรกรในพื้นที่ได้

๒. ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่นและชุมชน

ศพก. เป็นแปลงแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรในชุมชน และให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ โดยจากการเรียนรู้จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีหลักสูตรการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ และการบริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ นอกจากนี้ ศพก. มีการดำเนินงานบูรณาการองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรในพื้นที่ เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้จริงและสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเองได้ นอกจากนี้ ศพก. ยังเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร เช่น การเฝ้าติดตามช่วงข้าวทดแทนการเผาในพื้นที่การเกษตร การบริหารจัดการดินและน้ำอย่างรู้คุณค่า การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืช การปลูกพืชหลังนาสร้างรายได้ และการนำเครื่องจักรกลการเกษตรมาใช้ในกระบวนการผลิต ซึ่งส่งผลให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่อง

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑. ศพก.เป็นต้นแบบในการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่มีการเฝ้าติดตามช่วงข้าวเพื่อลดการเผาในพื้นที่การเกษตร รมรงค์ให้ชุมชนไม่เผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อรักษาระบบนิเวศในแปลงนา ลดฝุ่นควัน PM ๒.๕ พื้นฟูสภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกพืชนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ได้แก่ การเพาะเห็ดฟาง วัสดุคลุมดิน ทำปุ๋ยหมัก เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

๒. เกษตรกรต้นแบบและสมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งกลุ่มได้ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมี ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวอร์เรีย ในการควบคุมศัตรูพืช โดยเน้นการป้องกันเป็นหลัก เช่น การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาแช่ข้าวก่อนนำไปเพาะปลูก และฉีดไตรโคเดอร์มาทุกระยะการเจริญเติบโต เพื่อป้องกันโรคไหม้ข้าว เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานในการควบคุมศัตรูพืช ทั้งในนาข้าว การปลูกผัก และการทำการเกษตรด้านอื่นๆ เป็นการลดต้นทุนจากการใช้สารเคมี ส่งผลดีต่อเกษตรกร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

ศพก. ดำเนินงานด้านการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้

๑. การอนุรักษ์แหล่งน้ำ

- เป็นแบบอย่างและรณรงค์ให้เกษตรกรในพื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ และไม่เป็นอันตรายต่อเกษตรกรในพื้นที่ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม

- การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อกระบวนการผลิต

- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๒. การอนุรักษ์ดิน

- เป็นแบบอย่างและรณรงค์ให้เกษตรกรในพื้นที่ในการไถกลบตอซังข้าว ทดแทนการเผาในพื้นที่การเกษตร เพื่อช่วยให้ดินมีความโปร่ง ร่วนซุย ทำให้รากพืชสามารถแพร่กระจายได้ดีขึ้น ช่วยให้การระบายน้ำและอากาศในดินดีขึ้น ส่งผลให้เกิดย่อยสลายเป็นอินทรีย์วัตถุและปลดปล่อยธาตุอาหารที่จำเป็นต่อพืช เช่น ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และธาตุอาหารอื่นๆ ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช นอกจากนี้ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕

- การปลูกพืชหลังนา เช่น ถั่วเขียว ถั่วลิสง นอกจากสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรแล้ว ยังเป็นปุ๋ยพืชสดเพิ่มธาตุไนโตรเจนให้แก่ดิน ทำให้ดินเกิดความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก

๓. การรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

- การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เป็นการใช้วิธีการหลากหลายในการควบคุมศัตรูพืช โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์น้อยที่สุด โดยมุ่งเน้นการป้องกันและใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อลดความเสียหายจากศัตรูพืช รักษาสมดุลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมียังช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดการตกค้างสารพิษในผลผลิต ปลอดภัยต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

- การใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) บ้านหนองแวมอง ตำบลโพนเมืองน้อย เป็น ศพก.หลักระดับอำเภอห้วยตะพาน เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต้นแบบ และมีการสร้างเครือข่าย ศพก. ในแต่ละตำบล เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และต่อยอดกิจกรรมทางการเกษตรในแต่ละตำบล รวมถึงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง โดย ศพก. ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอห้วยตะพาน มีกิจกรรมทางการเกษตรแตกต่างกันไปตามพื้นที่และความเหมาะสม ดังนี้

๑. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลคำพระ กิจกรรมหลักคือ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การปลูกผักในโรงเรือน และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๒. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลรัตนวารี กิจกรรมหลักคือ ไร่นาสวนผสม

๓. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลห้วยตะพาน กิจกรรมหลักคือ การเพาะเห็ดนางฟ้า/นางรม การปลูกปาล์มน้ำมัน และการเลี้ยงโคเนื้อ

๔. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลสร้างถ่อน้อย กิจกรรมหลักคือ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๕. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลจิกตุ่ กิจกรรมหลักคือ ไร่นาสวนผสม

๖. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลหนองแก้ว กิจกรรมหลักคือ ไร่นาสวนผสม และรวบรวมผลผลิตด้านสหกรณ์

๗. ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบตำบลเค็งใหญ่ กิจกรรมหลักคือ การปลูกอ้อย

๘. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง กิจกรรมหลักคือ การผลิตข้าวอินทรีย์

การดำเนินการของ ศพก. มีเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การผลิตพืชที่มีความปลอดภัย การอนุรักษ์และปรับปรุงดินเพื่อให้เหมาะสมต่อการผลิต เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มที่ และสามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีการทำการเกษตรแบบยั่งยืนต่อไป ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในระดับตำบล อำเภอ ตลอดจนจากหน่วยงานภาคีและหน่วยงานจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมปศุสัตว์ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอำนาจเจริญ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นต้น ในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ปี ๒๕๖๕ : โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่มืออาชีพ โดยระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมสนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ รุ่นที่ ๒ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ

ปี ๒๕๖๕ : โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ (การเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นบ้าน) โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ

ปี ๒๕๖๕ : โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ (การเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์) โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ

ปี ๒๕๖๖ : การจัดอบรมหลักสูตรระบบการผลิตกล้วยหลังนาอินทรีย์สู่อุตสาหกรรมแปรรูป โดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ

ปี ๒๕๖๖ : การจัดอบรมและถ่ายทอดความรู้เกษตรกรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ตามแผนปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตพืชหลังนา โดยสำนักงานเกษตรอำเภอหัวตะพาน

ปี ๒๕๖๖ : การอบรมเกษตรกรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยได้มาตรฐาน ตามแผนปฏิบัติการกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จังหวัดอำนาจเจริญ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตพืชหลังนา โดยสำนักงานเกษตรอำเภอหัวตะพาน

นอกจากนี้ ศพก. ยังเป็นศูนย์เรียนรู้โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ และเป็นสถานที่ในการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) แปลงใหญ่ และ YSF ระดับอำเภอ และยังเป็นศูนย์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ เช่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอำนาจเจริญ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์ สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ เป็นต้น

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เกษตรกรต้นแบบมีความเข้าใจในระเบียบ ข้อกำหนดของหน่วยงานราชการ จึงสามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ได้ เช่น การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ผ่าน แอปพลิเคชัน Farmbook การจับพิกัดรูปแปลงที่ดิน หรือการให้คำแนะนำเกษตรกรในการผลิตเมล็ดพันธุ์ การผลิตสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช การผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การปลูกพืชหลังนา เป็นต้น ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญาให้แก่เกษตรกรได้ด้วยตนเอง จะมีการประสานสำนักงานเกษตรอำเภอหัวตะพาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้นำชุมชน ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในระดับอำเภอ และหน่วยงานในระดับจังหวัดต่อไป

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เกษตรกรต้นแบบเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร รวมทั้งข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในพื้นที่ เครือข่ายเกษตรกร และผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ศพก. ดังนี้

๑. การแจ้งเตือนภัยธรรมชาติ / การระบาดของศัตรูพืช
๒. การแนะนำการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร เช่น การใช้รถดำนา การใช้รถเกี่ยวนาข้าว
๓. การจัดอบรมและสาธิต เช่น สมาชิกกลุ่มมีการปลูกกระเจี๊ยบแดง หลังการทำนา นอกจากผลผลิตที่จำหน่ายชนิดตากแห้งแล้ว ยังมีการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปโดยการทำไวน์กระเจี๊ยบ การผลิตแยม เป็นการเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตทางการเกษตรและสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้

๔. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร ผ่านกลุ่มไลน์ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ หรือกลุ่มในชุมชน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอหัวตะพานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมการทำนา องค์ความรู้ที่ขยายผลต่อเกษตรกรในพื้นที่คือ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และการปลูกถั่วเขียว เพื่อนำไปผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ดี เริ่มตั้งแต่กระบวนการปลูก วิธีการดูแลรักษา การป้องกันโรคแมลงศัตรูพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีและมีคุณภาพ ทำให้ได้รับความสนใจจากเกษตรกรรายอื่นได้เข้ามาเรียนรู้ ศึกษาดูงาน สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติและปรับใช้ในการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร รวมถึงการรวมกลุ่มเกษตรกรให้สามารถพัฒนาเป็นอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และต่อยอดความรู้ไปสู่การพัฒนาการเกษตรที่มีความยั่งยืนได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

การดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ซึ่ง ศพก. หลักเป็นศูนย์เรียนรู้ประเภทศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีแนวทางในการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ ฐานเรียนรู้และแปลงเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม และสามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถลดต้นทุนการผลิต/เพิ่มผลผลิต สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีการทำการเกษตรแบบยั่งยืนต่อไป

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑. ประชุมวางแผนแนวทางการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
๒. ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ ฯ
๓. ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. การถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ ให้แก่สมาชิก
๕. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัดเพื่อแก้ไข

ปัญหาให้แก่สมาชิก

๖. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การร่วมจัดนิทรรศการ การเป็นวิทยากรให้ความรู้

การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) นั้น เกษตรกรต้นแบบร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอหัวตะพาน ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการการดำเนินงานของ ศพก. เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย

๑. นายมานพ แสงสว่าง	ประธานกรรมการ
๒. นายสายมาลา แสนโสภ	กรรมการ
๓. นางทองม้วน ประกอบสันต์	กรรมการ
๔. นายบัวกันต์ ธยาธรรม	กรรมการ
๕. นายอมร ศิลาวงษ์	กรรมการ
๖. นายณรงค์ ดวงจันทร์	กรรมการ
๗. นายสุนัน คุณาสีธิ	กรรมการ
๘. นายวัชรพงศ์ บุญอ่อน	กรรมการ
๙. นายสุวิทย์ ศรีไชยา	กรรมการ
๑๐. นายสง่า ปานะพรม	กรรมการ
๑๑. นายนิพนธ์ พละพรม	กรรมการ
๑๒. นายยงยุทธ สุขเสริม	กรรมการ
๑๓. นายสมพร สรรพผล	กรรมการ
๑๔. นายประมวณ ชันธุ์เพชร	กรรมการ
๑๕. นายสมาน มีสัตย์	กรรมการ
๑๖. นางทองงาม ยืนสุข	กรรมการ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
นายมานพ แสงสว่าง ได้รับรางวัลเกษตรกรต้นแบบ ในงานวันเกษตรเมืองธรรมเกษตร และของดี
อำนาจเจริญ ประจำปี ๒๕๖๖ สร้างความภูมิใจแก่ตัวเกษตรกรและครอบครัว และเป็นต้นแบบในการพัฒนาและ
ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเกษตร แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ทันสมัย ทำให้เกษตรกรสามารถ
เข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ๆ ได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และยกระดับรายได้
นอกจากนี้ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ และ
ภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับชุมชน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

๑. ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหัวตะพาน
๒. ประธานกลุ่มผู้ผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์
๓. ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านหนองแอมมอ (ศจช.)
๔. ประธานกลุ่มผู้ปลูกผักในโรงเรือน โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักปลอดภัย
ครบวงจรโครงการตามแผนปฏิบัติการของจังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

๑. เกษตรกรต้นแบบมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนในกิจกรรมของชุมชน ตำบล และหน่วยงานต่างๆ
ของในพื้นที่เป็นอย่างดี
๒. เกษตรกรต้นแบบมีส่วนร่วมกับกิจกรรมจิตอาสาของชุมชน และหมู่บ้าน
๓. เกษตรกรต้นแบบเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียน เกษตรกรในพื้นที่ หรือบุคคลที่สนใจ
๔. เกษตรกรต้นแบบอาจเป็นผู้ริเริ่มหรือร่วมก่อตั้งกลุ่มเกษตรกร หรือเครือข่ายความร่วมมือ
เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการผลิตและการตลาด

๕. เกษตรกรต้นแบบอาจถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการทำเกษตรที่ตนเองมีให้กับเกษตรกรรายอื่นใน
ชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

"มุ่งมั่น ตั้งใจ และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค" ในการใช้ชีวิตหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง โรคและแมลงศัตรูพืช หรือปัญหาอื่นๆ การเผชิญหน้ากับปัญหาด้วยการมีสติปัญญาและปัญญา มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทำให้สามารถก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้ นิกลจากนี้เกษตรกรต้นแบบได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกกระดับ ความพอเพียงประกอบไปด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วทั้งภายในและภายนอกได้ สามารถก้าวทันต่อโลกและยุคสมัยที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว สามารถพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้อย่างต่อเนื่องและมีการทำการเกษตรแบบยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางจิตลัดดา คงอำพล เกษตรอำเภอดำรงวิทยารพ
๒. นางสาวฉันทนา พรหมจันทร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวปริยวรณ์ ผาสิงห์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๔. นางทัศนีย์ โสภานักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอดำรงวิทยารพ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. ขั้นตอนเตรียมการถอดบทเรียน โดยวางแผนการถอดบทเรียน โดยกำหนดหัวข้อที่จะถอดบทเรียน กลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วม วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ รวมถึงประเด็นคำถามที่ชัดเจน
๒. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลจากกิจกรรมหรือโครงการโดยการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
๓. จัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอดำรงวิทยารพ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนวทางการดำเนินงาน ศพก. ปัญหา และอุปสรรค ตามหัวข้อที่กำหนดไว้
๔. สรุปผลการถอดบทเรียน
๕. จัดทำรายงานถอดบทเรียน

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน เพื่อให้การถอดบทเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ศพก. ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนปัญหา เพื่อช่วยเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของ ศพก. ต่อไป

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

ชื่อศูนย์ : ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายมานพ แสงสว่าง อายุ ๕๐ ปี

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๒-๑๘๓๙๐๓๓

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลโพธิ์เมืองน้อย อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

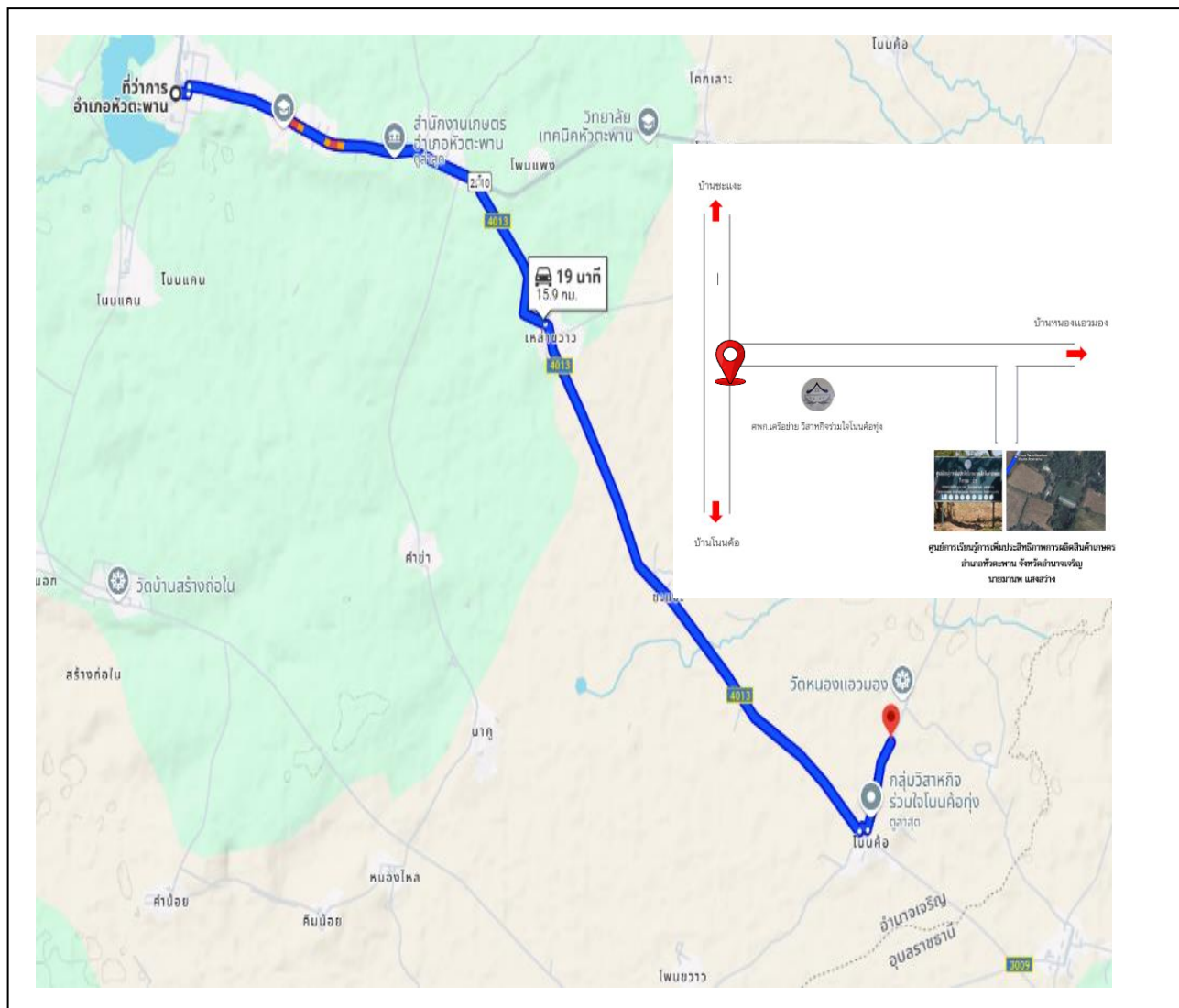
สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง ศพก. : บ้านเลขที่ ๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลโพธิ์เมืองน้อย อำเภอห้วยตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

พิกัด : Latitude : ๑๐๔.๕๙๓๖๓๔ Longitude : ๑๕.๖๓๐๖๘๘

X : ๔๕๖๕๐๙ Y : ๑๗๒๘๑๑๓ Zone : ๔๘P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอห้วยตะพาน

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์ เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน	๗	โพนเมืองน้อย	นายมานพ แสงสว่าง
๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑๐	คำพระ	นายสายมาลา แสนโสภา
๓	ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๒	คำพระ	นางทองม้วน ประกอบ สันต์
๔	ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๓	คำพระ	นายบัวกันต์ ธารธรรม
๕	ศูนย์เรียนรู้ด้านการเพาะเห็ด	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๒	ห้วยตะพาน	นายอมร ศิลาวัณย์
๖	ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๘	ห้วยตะพาน	นายณรงค์ ดวงจันทร์
๗	ศูนย์เรียนรู้ปศุสัตว์	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑	ห้วยตะพาน	นายสุนัน คุณาสีทิ
๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	หนองแก้ว	นายวัชรพงศ์ บุญอ่อน
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	เค็งใหญ่	นายสุวิทย์ ศรีไชยา
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๕	เค็งใหญ่	นายสง่า ปานะพรม
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	รัตนวารี	นายนิพนธ์ พละพรม
๑๒	ศูนย์การเรียนรู้เกษตร ผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	รัตนวารี	นายยงยุทธ สุขเสริม
๑๓	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖	รัตนวารี	นายสมพร สรรพผล
๑๔	วิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อ ทุ่ง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าว ชุมชน	๕	โพนเมืองน้อย	นายประมวล ชันธ์เพชร
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓	สร้างถ่อน้อย	นายสมาน มีสตัย
๑๖	ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๒	จิกคู่	นางทองงาม ยืนสุข

แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

